

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lentoliikenteen päästökaupasta annettua lakia sen yhdenmukaistamiseksi Euroopan unionin lainsäädännön kanssa. Ehdotetulla lailla muutettaisiin väliaikaisesti lain soveltamisalaa sekä vuoden 2013 päästöjen raportointia ja päästöoikeuksien palauttamista koskevia säännöksiä. Lain muutoksenhakua koskevat säännökset esitetään muutettaviksi

oikaisuvaatimus- ja valituslupamenettelystä säätämiseksi. Lakiin tehtäisiin myös eräitä teknisluonteisia tarkistuksia. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2015 alkupuolella. Lain soveltamisalaa koskeva muutos olisi voimassa vuoden 2016 loppuun ja sitä sovellettaisiin jo vuonna 2013 aiheutuneita päästöjä koskeviin velvoitteisiin.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	4
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	4
4 ASIAN VALMISTELU.....	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	6
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	6
2 VOIMAANTULO.....	9
LAKIEHDOTUS.....	10
lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta.....	10
LIITE.....	15
RINNAKKAISTEKSTI.....	15
lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta.....	15

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY (jäljempänä *päästökauppadirektiivi*) täytäntöönpanosta säädetään päästökauppalailla (311/2011).

Euroopan unionin lentoasemilta lähtevät ja niille saapuvat lennot tulivat päästökaupan piiriin vuoden 2012 alusta. Laki lentoliikenteen päästökaupasta (34/2010) tuli voimaan 1 päivänä helmikuuta 2010. Liikenne- ja viestintäministeriön asetukset maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien hakemisesta ja myöntämisestä (64/2010) ja lentoliikenteen hiilidioksidipäästöjen ja tonnakilometri-määrien tarkkailusta, todentamisesta ja todentajien hyväksymismenettelystä (63/2010) tulivat voimaan samanaikaisesti lain kanssa. Lailla ja asetuksilla pantiin täytäntöön päästökauppadirektiivin muuttamisesta ilmailutoiminnan sisällyttämiseksi yhteisön kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmään annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/101/EY.

Euroopan parlamentin ja neuvoston antama asetus (EU) N:o 421/2014 kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä annetun direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta, jotta voidaan ottaa huomioon yksittäisen maailmanlaajuisen markkinaperusteisen toimenpiteen soveltamisesta kansainvälisen ilmailun päästöihin tehtävän kansainvälisen sopimuksen täytäntöönpano vuoteen 2020 mennessä (jäljempänä *asetus (EU) N:o 421/2014*) tuli voimaan 30 päivänä huhtikuuta 2014. Eduskunnalle on toimitettu selvitys komission ehdotuksesta (E 14/2013 vp ja jatkokirje).

Asetuksella (EU) N:o 421/2014 poiketaan päästökauppadirektiivin tietyistä ilma-alusten käyttäjiin kohdistuvista velvoitteista pääsääntöisesti vuoden 2016 loppuun saakka. Asetuksella lentoliikenteen päästökaupan soveltamisala rajataan väliaikaisesti koskemaan Euroopan talousalueen (ETA) jäsenvaltion

alueella sijaitsevalta lentopaikalta lähtevien tai tällaiselle lentopaikalle ETA:n jäsenvaltion alueella sijaitsevalta lentopaikalta saapuvien lentojen hiilidioksidipäästöjä. Lisäksi lentoliikenteen päästökaupan soveltamisalan ulkopuolelle jätettiin Euroopan unionin syrjäisimmällä alueella sijaitsevan lentopaikan ja muualla ETA:n alueella sijaitsevan lentopaikan välisten lentojen hiilidioksidipäästöt. Asetuksella lykätään vuodelta vuoden 2013 todennetuista kokonaispäästöistä annettavan selvityksen ja näitä päästöjä vastaavien päästöoikeuksien palautusta koskevaa määräaika. Asetuksella lisäksi helpotetaan päästöjen todentamista koskevaa menettelyä niiden ilma-alusten käyttäjien osalta, joiden vuosittaiset kokonaispäästöt ovat alle 25 000 tonnia hiilidioksidia. Asetuksella myös suljetaan päästökaupan ulkopuolelle vuoden 2020 loppuun saakka ne ei-kaupallista ilmailutoimintaa harjoittavat ilma-alusten käyttäjät, joiden kokonaispäästöt ovat vuodessa alle 1000 tonnia hiilidioksidia.

Ilma-alusten käyttäjillä on mahdollisuus osallistua puhtaan teknologian edistämiseen tähtävään hanketoimintaan, jonka perusteella ilma-alusten käyttäjät voivat saada sertifioituja päästövähennyksiköitä ja päästövähennyksiä. Ilma-alusten käyttäjät voivat käyttää hanketoiminnasta saamiaan yksiköitä päästökaupasta johtuvien palautusvelvoitteiden täyttämiseen. Kansainvälisten päästöhyytysten käyttöoikeuksien määrittämisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY nojalla annettu komission asetus (EU) N:o 1123/2013 (jäljempänä *asetus (EU) N:o 1123/2013*) sisältää säännökset hankeyksiköiden enimmäismäärästä päästökaupakaudelle 2013–2020.

Lentoliikenteen päästökaupasta annettu laki on ristiriidassa asetuksilla (EU) N:o 421/2014 ja (EU) N:o 1123/2013 lentoliikenteen päästökauppaan tehtyjen muutosten osalta. Ei-kaupallista lentotoimintaa harjoittavia ilma-aluksen käyttäjiä koskeva vuoteen 2020 ulottuva poikkeus on ristiriidassa maksettua jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien hakemisesta ja myöntämisestä annetun

liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen 64/2010 kanssa. Liikenne- ja viestintäministeriön asetus 63/2010 lentoliikenteen hiilidioksidipäästöjen ja tonnikilometrien tarkkailusta, todentamisesta sekä todentajien hyväksymismenettelystä ei sisällä nykyisellään Euroopan unionin lainsäädännön mahdollistamia helpotuksia todentamisenmenettelyyn niiden ilma-alusten käyttäjien osalta, joiden vuosittaiset kokonaispäästöt ovat alle 25 000 tonnia hiilidioksidia. Lisäksi lain sisältämät viittaukset Euroopan unioniin ja Energiavirastoon ovat vanhentuneet. Lain sisältämät muutoksenhakua koskevat säännökset eivät vastaa oikeusministeriössä vireillä olevan muutoksenhakua koskevan hankkeen tavoitteita.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on saattaa lentoliikenteen päästökaupasta annettu laki linjaan Euroopan unionin lainsäädännön kanssa sekä tehdä lakiin muita lähtökohtaisesti teknisluonteisia päivityksiä.

Esityksen keskeisiä ehdotuksia ovat lentoliikenteen päästökaupan soveltamisalan rajaaminen väliaikaisesti koskemaan ETA:n jäsenvaltioiden välisten lentojen hiilidioksidipäästöjä, vuoden 2013 todennetuista kokonaispäästöistä annettavaa selvitystä ja näitä päästöjä vastaavien päästöoikeuksien palautusta koskevan määräajan lykkääminen.

Esitettyjen muutoksenhakua koskevien säännösten keskeisimpiä muutoksia olisi oikaisuvaatimusmenettelyn soveltaminen useimpiin lain nojalla Liikenteen turvallisuusviraston ja Energiaviraston tekemiin päätöksiin. Lisäksi esitetään valituslupamenettelyn soveltamista useimpiin hallinto-oikeuden antamiin lain soveltamista koskeviin päätöksiin. Esitys on näiltä osin linjassa oikeusministeriössä vireillä olevan oikaisuvaatimus- ja valituslupamenettelyn laajentamista koskevan hankkeen periaatteiden kanssa.

3 Esityksen vaikutukset

Ilma-alusten käyttäjät, joilla on paljon ETA-alueen ulkopuolelle suuntautuvaa lentoliikennettä hyötyvät lentoliikenteen päästö-

kaupan soveltamisalan väliaikaisesta supistamisesta suhteessa ETA-alueen sisäisillä reiteillä liikennöiviin yhtiöihin siinä, että ETA-alueen ulkopuolelle suuntautuvat pitkän matkan lennot eivät kuulu vuoden 2016 loppuun saakka lentoliikenteen päästökaupan piiriin. Lentoliikennemarkkinat eivät muutoksen myötä kuitenkaan vääristy sen osalta, että samoilla reiteillä liikennöiviin ilma-alusten käyttäjiin sovelletaan samoja säännöksiä.

Euroopan komission arvion mukaan lentoyhtiöiden saama taloudellinen hyöty päästökaupan soveltamisalan väliaikaisesta muuttamisesta on pieni. Lentoyhtiöiden kokonaiskustannusten lasku vuoden 2016 loppuun on noin 0,02 prosenttia. Arviossa oletetaan hiilidioksiditonni maksavan kuusi euroa vuonna 2016.

ETA-alueen sisäiset reitit kattavat noin 25 prosenttia lentoliikenteen päästökaupan alkuperäisen soveltamisalan hiilidioksidipäästöistä. Suomen hallinnointivastuulla olevien yhtiöiden kohdalla luku on suurempi. Vuonna 2013 ETA-alueen sisäisillä reiteillä toteutuneet päästöt kattoivat noin 33 prosenttia suomalaisten lentoyhtiöiden aiheuttamista päästöistä verrattuna alkuperäisen päästökaupan soveltamisalan mukaisiin päästöihin.

Ilmailualalle huutokaupattavien päästöoikeuksien määrä, maksutta jaettavat päästöoikeudet ja huutokaupat on sopeutettava vastaamaan lentoliikenteen päästökaupan soveltamisalaan tehtyjä muutoksia. Toistaiseksi ainoa lentoliikenteen huutokauppa on järjestetty syksyllä 2012. Komission alustavien laskelmien mukaan huutokaupattavien ilmaisen päästöoikeuksien kokonaismäärä laskee Euroopan laajuisesti 31,5 miljoonasta 5,8 miljoonaan päästöoikeuteen vuodessa. Suomen suhteellinen osuus huutokaupattavista oikeuksista kasvaisi aiemmasta 1,14 prosentista 1,77 prosenttiin. Tämä johtunee siitä, että Suomessa on vuonna 2010 tonnikilometreillä mitattuna liikennöity keskimääräistä enemmän Euroopan sisäisessä liikenteessä.

Verrattuna alkuperäisen lentoliikenteen päästökaupan soveltamisalan mukaisesti huutokaupattavista päästöoikeuksista saataviin tuloihin Suomen huutokauppatulot kuitenkin selvästi pienenisivät. Tämä johtuu siitä, että huutokaupattavien oikeuksien kokonaismäärä

pienenee, eikä oikeuksien hinnan voimakasta kasvua ole odotettavissa lähitulevaisuudessa.

Ilma-alusten käyttäjille maksutta jaettavien päästöoikeuksien kokonaisuus laskee 172,5 miljoonasta 32 miljoonaan päästöoikeuteen vuodessa (18,6 prosenttia alkuperäisen päästökaupan soveltamisalan mukaisista oikeuksista). Ilma-alusten käyttäjäkohtainen vähennys riippuu sen ETA-alueen ulkopuolelle suuntautuneen liikenteen suhteellisesta osuudesta maksutta jaetuista päästöoikeuksista viitevuotena 2010. Suomalaisille lentoyhtiöille maksutta jaettavien päästöoikeuksien määrä laskee 1,9 miljoonasta oikeudesta 0,6 miljoonaan oikeuden vuodessa (30,8 prosenttia alkuperäisen päästökaupan soveltamisalan mukaisista oikeuksista).

Liikenteen turvallisuusvirasto on lentoliikenteen päästökauppaviranomainen Suomessa. Lentoliikenteen päästökaupan soveltamisalan rajaaminen ETA-alueen sisäiseksi aiheuttaa Liikenteen turvallisuusvirastolle ylimääräisiä tehtäviä liittyen maksuttomien päästöoikeuksien myöntämiseen ja niistä tiedottamiseen. Ylimääräiset tehtävät hoidetaan nykyisten resurssien puitteissa.

4 Asian valmistelu

Esitys on laadittu liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa. Esityksestä on pyydetty lausunto seuraavilta tahoilta: oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö, Energiavirasto, Liikenteen turvallisuusvirasto, Finavia, Elinkeinoelämän keskusliitto EK sekä Suomeen rekisteröityneet lentoliikenteen päästökaupan ja Liikenteen turvallisuusviraston valvonnan piiriin kuuluvat ilma-alusten käyttäjät (Finnair, Blue1, Flybe Finland, Nordic Global Airlines, River Aviation ja Airfix Aviation). Lausuntoa on lisäksi pyydetty Jetflite lentoyhtiöltä.

Lausuntopyynnön saaneista tahoista lausunnon antoivat seuraavat organisaatiot: oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö, Liikenteen turvallisuusvirasto, Energiavirasto ja Finavia Oyj. Finaviolla ei ollut huomautettavaa esityksestä. Muiden lausuntojen sisältämät muutosehdotukset on pääsääntöisesti huomioitu esityksen jatkovalmistelussa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

2 §. Soveltamisala. Pykälän 1 momentti esitetään muutettavaksi vastaamaan nykytilaa, jonka mukaan lentoliikenteen päästökauppaa sovelletaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden lisäksi myös Euroopan talousalueen jäsenvaltioissa Islannissa, Liechtensteinissa ja Norjassa.

Pykälän 2 momentti esitetään muutettavaksi vastaamaan paremmin päästökauppadirektiivin asettamia edellytyksiä. Momentin voimassaolevassa tekstissä mainittu ilma-alusten käyttäjien luettelo ei ole tyhjentävä, ja on mahdollista, että siitä puuttuu päästökaupan piiriin kuuluvien toimijoita. Perusvuodella tarkoitetaan toiminnan ensimmäistä kalenterivuotta sellaisen ilma-aluksen käyttäjän osalta, joka on aloittanut toiminnan EU:n alueella 1 päivänä tammikuuta 2006 jälkeen, ja kaikissa muissa tapauksissa perusvuodella tarkoitetaan 1 päivänä tammikuuta 2006 alkavaa kalenterivuotta.

Pykälään esitetään lisättäväksi väliaikaisesti uusi 5 momentti, joka sisältäisi asetuksella (EU) N:o 421/2014 muutetun päästökauppadirektiivin 28 a artiklan 1 kohdan a ja b kohdan sisältämän muutoksen lentoliikenteen päästökaupan maantieteelliseen soveltamisalaan vuoden 2016 loppuun saakka. Päästökauppa soveltuu lähtökohtaisesti ETA:n jäsenvaltioissa sijaitsevien lentopaikkojen välisten lentojen hiilidioksidipäästöihin. ETA:n jäsenmaiden ja kolmansien maiden välisten lentojen lisäksi päästökauppa ei myöskään sovellu ETA:n jäsenvaltion ja Euroopan unionin syrjäisimmillä alueilla sijaitsevien lentopaikkojen välisten lentojen hiilidioksidipäästöihin. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 349 artiklan mukaisesti tällaisia alueita ovat Guadeloupe, Ranskan Guayana, Martinique, Réunion, Saint Barthélemy, Saint Martin, Azorit, Madeira ja Kanariansaaret.

Ehdotuksen mukaan soveltamisalan muutosta sovellettaisiin jo vuonna 2013 aiheutuneita päästöjä koskeviin velvoitteisiin. Tällaisia velvoitteita ovat päästöjen tarkkailu, raportointi, päästöjen todentaminen ja pääs-

töoikeuksien palauttaminen. Ehdotuksen kuuluvat uusi 19 §:n 3 momentti ja uusi 11 §:n 7 momentti sisältävät asetuksen (EU) N:o 421/2014 mukaiset määräykset vuoden 2013 päästöjen raportointia ja päästöoikeuksien palauttamista koskevien määräaikojen siirtämisestä vuodelle.

3 §. Määritelmät. Pykälän 1 kohdan sisältämä päästöjen määritelmä esitetään muutettavaksi siten, että siinä viitattaisiin lain 2 §:ään, joka sisältää sekä lähtökohtaisen että vuoden 2016 loppuun sovellettavan päästökaupan maantieteellisen alan. Muutosehdotuksen taustalla on asetuksella (EU) N:o 421/2014 tehdyt väliaikaiset muutokset päästökauppadirektiiviin.

Pykälän 7 kohtaan esitetään tekninen muutos siten, että viittaus Euroopan yhteisön komissioon muutettaisiin viittaukseksi Euroopan komissioon. Lisäksi muutettaisiin viittaus lentoyhtiöihin viittaukseksi ilma-alusten käyttäjiin pykälän 5 kohdan määritelmän mukaisesti.

4 §. Ilma-aluksen käyttäjän velvollisuudet. Energiamarkkinaviraston nimi on vuoden 2014 alusta lukien ollut Energiavirasto. Pykälän 3 kohtaan esitetään tekninen muutos siten, että viittaus Energiamarkkinavirastoon muutettaisiin viittaukseksi Energiavirastoon.

7 ja 8 §. 7 §:n (maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien haku) 3 momenttiin ja 8 §:n 1 ja 2 momenttiin esitetään teknisiä muutoksia siten, että viittaukset Euroopan yhteisön komissioon muutettaisiin viittauksiksi Euroopan komissioon. Lisäksi esitetään, että 7 §:n 3 momenttiin sisältyvä viittaus ensimmäiseen päästökauppakautteen poistettaisiin vanhentuneena.

9 §. Lentoliikenteen päästöoikeuksien erityisvaranto. Pykälän 3 momentin sisältämän määräajan ilmaisu esitetään muutettavaksi suomenkielisessä versiossa tulkinnallisten epäselvyyksien välttämiseksi. Vastaava muutos esitetään myös 11, 16, 17 ja 19 §:ään. Tämä muutos ei koske ruotsinkielistä versiota, vaan siihen tehdään lakiteknisistä syistä muita pienenhköjä kielellisiä muutoksia.

11 §. Päästöjen ja tonnikilometrien tarkkailu, raportointi ja todentaminen. Pykälän 2

momentista esitetään poistettavaksi vanhentunut viittaus vuoden 2012 päästökauppakauden. Lisäksi esitetään tekninen muutos siten, että viittaus Euroopan yhteisön komissioon muutettaisiin viittaukseksi Euroopan komissioon. Lisäksi momentin sisältämän määräjän ilmaisu esitetään muutettavaksi suomenkielisessä versiossa tulkinnallisten epäselvyyksien välttämiseksi. Tämä muutos ei koske ruotsinkielistä versiota.

Pykälään esitetään *uusi 7 momentti*, jonka mukaan selvitys vuoden 2013 todennetuista päästöistä tulisi toimittaa viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2015. Tämä olisi poikkeus 4 §:n sisältämään pääsääntöön, jonka mukaan ilma-alusten käyttäjien on vuosittain toimitettava selvitys todennetuista päästöistä ja 11 §:n pykälän 2 ja 4 momentin sisältämään sääntöön, jonka mukaan päästöjä koskeva selvitys tulee toimittaa kunkin vuoden maaliskuun 31 päivään mennessä. Poikkeus perustuu asetuksella (EU) N:o 421/2014 muutetun päästökauppadirektiivin 28 a artiklan c kohtaan.

12 §. Todentaja. Pykälän 1 momentti esitetään muutettavaksi siten, että Liikenteen turvallisuusvirasto peruuttaisi tarvittaessa todentajan hyväksymisen. Kyse on momentin muuttamisesta vastaamaan yksiselitteisesti lain alkuperäistä tarkoitusta.

14 §. Hanketoiminta. Pykälässä säädetään ilma-alusten käyttäjien mahdollisuudesta osallistua puhtaan teknologian edistämiseen tähtäävään hanketoimintaan, jonka perusteella ilma-alusten käyttäjät voivat saada sertifioituja päästövähennyksiä (CER) ja päästövähennyksyköitä (ERU) niistä päästöoikeuksista, jotka ilma-alusten käyttäjien on palautettava 19 §:n perusteella 15 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin. Ilma-alusten käyttäjät voivat käyttää hanketoiminnasta saamiaan yksiköitä päästökaupasta johtuvien palautusveloitteiden täyttämiseen. Nykyisen 14 §:n mukaisesti hankeyksiköitä on vuonna 2012 voinut käyttää 15 prosenttiin asti todennetuista päästöistä.

Pykälä esitetään saatettavaksi ajan tasalle Euroopan unionin lainsäädännön kanssa. Pykälän 1 momentissa esitetään säädettäväksi hankeyksiköiden enimmäismäärästä päästökauppakaudelle 2013–2020. Asetuksen (EU) N:o 1123/2013 1 artiklan 5 kohdan mukai-

sesti kukin ilma-aluksen käyttäjä saa käyttää kansainvälisiä päästöoikeuksia enintään 1,5 prosenttia sen todennetuista päästöistä kaudella 2013–2020. Komissio asetus on annettu päästökauppadirektiivin 11 a artiklan 8 kohdan nojalla.

Pykälän 2 momentissa esitetään säädettäväksi mahdollisuudesta käyttää vuoden 2012 päästökauppakauden hankeyksiköitä myös kaudella 2013–2020, jos hankeyksiköitä ei ole kaudella 2012 käytetty täysimääräisesti. Päästökauppain 44 §:n mukaisesti 2012 päästökauppakauden hankeyksiköt tulee vaihtaa voimassa oleviin yksiköihin. Ehdotus perustuu asetukseen (EU) N:o 1123/2013.

Pykälän 3 momentin mukaisesti lentoliikenteen päästökauppaviranomaisena toimiva Liikenteen turvallisuusvirasto tekisi päätöksen ilma-alusten käyttäjäkohtaisista hankeyksiköiden enimmäismääristä. Kansallista hankintaa ei ole. Tehtävä on siten teknisluonteinen, jolloin on tarkoituksenmukaista antaa se Liikenteen turvallisuusviraston tehtäväksi.

Lisäksi esitetään, että Liikenteen turvallisuusvirasto toimittaisi Liikenteen turvallisuusviraston päätöksen enimmäismääristä Euroopan komission tarkastettavaksi. Tämä on tarkoituksenmukaista, sillä Liikenteen turvallisuusvirasto on lentoliikenteen päästökauppaviranomainen päästökaupparekisteriin liittyviä tehtäviä lukuun ottamatta.

Pykälän 4 momentti sisältäisi viittauksen päästökauppain 7 lukuun, jonka säännöksillä on toimeenpantu myös lentoliikenteen päästökauppaa koskevat päästökauppadirektiivin 11 a artiklan 2–7 kohta. Päästökauppain 7 luvun sisältämiä hankeyksiköitä koskevia rajoituksia (41 §), hanketoimintoihin osallistumista sekä muuta hankeyksiköiden hankintaa (42 §), Suomessa toteutettavaa hanketoimintaa (43 §), hankeyksiköiden siirtämistä koskevan veloitteen täyttämistä (44 §) ja hankeyksiköiden alkuperän selvitystä (45 §) koskevia säännöksiä sovellettaisiin myös ilma-aluksen käyttäjän harjoittamaan hanketoimintaan.

16–18 §. Energiamarkkinaviraston nimi on vuoden 2014 alusta lukien ollut Energiavirasto. 16 §:n (lentoliikenteen päästöoikeuksien vuosittainen määrääminen ja kirjaaminen) 2 ja 3 momenttiin, 17 §:n (lentoliikenteen päästöoikeuksien kirjaaminen uudelle ilma-

aluksen käyttäjälle) *1 momenttiin ja 18 §:ään* (lentoliikenteen päästöoikeuksien kirjaaminen ilma-aluksen käyttäjän vaihtuessa) esitetään teknisiä muutoksia siten, että viittaus Energiamarkkinavirastoon muutettaisiin viittaukseksi Energiavirastoon.

16 §:n 2 momentin ja 17 §:n 1 momentin sisältämän määräajan ilmaisu esitetään muutettavaksi suomenkielisessä versiossa tulkinnallisten epäselvyyksien välttämiseksi. Tämä muutos ei koske ruotsinkielistä versiota. *16 §:n 2 momentin* viittaus päästökaupparekisteriin esitetään muutettavaksi. Kyse on teknisestä muutoksesta. *16 §:n 3 momenttiin* esitetään lisäksi tekninen muutos siten, että viittaus Euroopan yhteisön komissioon muutettaisiin viittaukseksi Euroopan komissioon.

19 §. *Velvoite palauttaa päästöoikeuksia, lentoliikenteen päästöoikeuksia ja hankeysiköitä sekä näiden mitätöiminen.* Pykälän otsikko muutetaan vastaan tarkemmin pykälän sisältöä. Pykälän *1 momentin* sisältämän määräajan ilmaisu esitetään muutettavaksi suomenkielisessä versiossa tulkinnallisten epäselvyyksien välttämiseksi. Tämä muutos ei koske ruotsinkielistä versiota. Lisäksi momentista esitetään poistettavaksi Energiaviraston velvoite mitätöidä palautetut päästöoikeudet. Nykyisellään palautetut päästöoikeudet siirtyvät automaattisesti unionin rekisterin mitätöintitilille, jossa ne mitätöityvät. Energiamarkkinaviraston nimi on vuoden 2014 alusta lukien ollut Energiavirasto. Pykälän *1 ja 3 momenttiin* esitetään teknisiä muutoksia siten, että viittaus Energiamarkkinavirastoon muutettaisiin viittaukseksi Energiavirastoon. Pykälän 3 momentista esitetään poistettavaksi Energiavirastoa koskeva velvoite siitä huolimatta, että Energiavirasto käytännössä poistaa rekisteristä palautetut päästöoikeudet, sertifioidut päästövähennykset ja päästövähennysyksiköt. Momentti on informatiivinen, sillä toimivalta sisältyy Kioton mekanismien käytöstä annettuun lakiin (109/2007).

Pykälän *2 momenttiin* ei esitetä muutoksia.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 4 momentti* jonka mukaan vuoden 2013 todennettuja päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia tulisi palauttaa viimeistään 31 päivänä huhtikuuta 2015. Tämä olisi poikkeus 4 §:n sisältämään pääsääntöön, jonka mukaan il-

ma-alusten käyttäjien on vuosittain palautettava edellisenä kalenterivuotena aiheuttamiin lentoliikenteen kokonaispäästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia ja 19 §:n pykälän 1 momentin sisältämään sääntöön, jonka mukaan päästöoikeudet tulee palauttaa kunkin vuoden maaliskuun 31 päivään mennessä. Poikkeus perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 421/2014 muutetun päästökauppadirektiivin 28 a artiklan c kohtaan.

20 ja 21 §. Energiamarkkinaviraston nimi on vuoden 2014 alusta lukien ollut Energiavirasto. *20 §:n* (mitätöityjen päästöoikeuksien korvaaminen) *1 momenttiin ja 21 §:ään* (tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus) esitetään teknisiä muutoksia siten, että viittaus Energiamarkkinavirastoon muutettaisiin viittaukseksi Energiavirastoon. Toimitettaessa *21 §:n 2 momentissa* tarkoitettua tarkastusta noudatettaisiin, mitä hallintolain 39 §:ssä (434/2003) säädetään. *20 §:ään* esitetään muutettavaksi lisäksi vastaamaan nykytilaa siten, että Energiaviraston toiminnan sijaan unionin rekisteri kirjaa automaattisesti edelliseltä päästökauppakaudelta olevat päästöoikeudet.

24 §. *Lentoliikenteen päästöoikeuden ylitysmaksu.* Pykälän otsikko esitetään muutettavaksi paremmin vastaamaan pykälän sisältöä, sillä myös 22, 23 ja 25 §:t sisältävät seuraamuksia. Pykälän *2 momentin* sisältämää päästöoikeuksien palauttamista koskevaa määräaikaa esitetään muutettavaksi siten, että kalenteripäivää koskevan viittauksen sijaan viitattaisiin 19 §:ssä tarkoitettuun määräaikaan. Muutos on seurausta 19 §:ää esitettävistä muutoksista, joiden mukaan vuoden 2013 todennettuja päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia tulee palauttaa viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2015. Lisäksi momenttiin esitetään lisättäväksi päästökauppadirektiivin 16 artiklan 4 kappaleeseen sisältyvä säännös, jonka mukaan asetettua ylitysmaksua korotetaan Euroopan kuluttajaindeksin mukaisesti.

25 §. *Toimintakielto.* Pykälän *1 ja 2 momenttiin* esitetään teknisiä muutoksia siten, että 1 momentin sisältämät viittaukset Euroopan yhteisöön muutettaisiin viittauksiksi Euroopan talousalueeseen ja 2 momentin

viittaus Euroopan yhteisön komissioon muutettaisiin viittaukseksi Euroopan komissioon.

26 §. Viranomaisten maksulliset suoritteet. Energiamarkkinaviraston nimi on vuoden 2014 alusta lukien ollut Energiavirasto. Pykälään esitetään teknisiä muutoksia siten, että viittaus Energiamarkkinavirastoon muutettaisiin viittaukseksi Energiavirastoon.

27 §. Muutoksenhaku. Pykälän otsikko esitetään muutettavaksi, koska kaikki muutoksenhakusäännökset koottaisiin tähän pykälään. Pykälään lisättäisiin säännökset valituslupamenettelyn piiriin siirrettävistä asioista, joiden osalta noudatettaisiin oikeusministeriössä vireillä olevan oikaisuvaatimus- ja valituslupamenettelyn laajentamista koskevan hankkeen mukaisia periaatteita. Samalla pykälän rakenne muuttuisi.

Pykälän *1 momentin* mukaan todentajan lausuntoon saisi vaatia oikaisua todentajalta. Hallintolain mukaan oikaisua saa vaatia toimivaltaiselta viranomaiselta. Koska toimivalta hallintopäätöksen tekemiseen on annettu muulle kuin viranomaiselle, on erikseen mainittava, että vaatimus on tehtävä todentajalle. Ehdotus on linjassa oikeusministeriön hankkeeseen sisältyvien periaatteiden kanssa.

Muutoksenhausta Liikenteen turvallisuusviraston ja Energiaviraston päätökseen sekä oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen säädettäisiin *2 momentissa*.

Ehdotetun *3 momentin* mukaan hallinto-oikeuden päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla pääsääntöisesti vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Vali-

tuslupaa ei edellytettäisi pykälän todentajan hyväksymisen peruuttamista koskevassa asiassa sekä lain 22 ja 24 §:ssä tarkoitetuissa asioissa, koska ne ovat asianosaisen oikeusturvan kannalta erityisen merkittäviä. Lain 22 §:n mukaan Liikenteen turvallisuusvirasto voi velvoittaa lakia rikkovan oikaisemaan laiminlyöntinsä tai täyttämään velvollisuutensa. Velvoitetta voidaan tehostaa uhkasakolla, teettämis- tai keskeyttämishallalla. Lain 24 §:n nojalla Liikenteen turvallisuusvirasto määrää päästöoikeuden ylitysmaksun.

Nykyisin voimassa oleva 2 ja 3 momentti siirtyisivät *4 ja 5 momentiksi*. Täytäntöönpanoa koskevassa 4 momentissa mainittaisiin Energiavirasto ja Liikenteen turvallisuusvirasto aiemman momenttiviittauksen sijaan, jotta täytäntöönpanoa koskeva sääntö soveltuisi myös oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen.

28 §. Muutoksenhaku todentajan lausuntoon ja päätökseen. Pykälä esitetään kumottavaksi ja sen sisältö siirrettäväksi 27 §:ään muiden muutoksenhakusäännösten yhteyteen.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan vuoden 2015 alkupuolella. Soveltamisalaa koskeva muutos olisi voimassa vuoden 2016 loppuun.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain (34/2010) 27 ja 28 §,

muutetaan 2 §:n 1 ja 2 momentti, 3 §:n 1 ja 7 kohta, 4 §:n 3 kohta, 7 §:n 3 momentti, 8 §:n 1 ja 2 momentti, 9 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12:n 1 momentti, 14 §, 16 §:n 2 ja 3 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18–21 §, 24 §:n otsikko ja 2 momentti sekä 25 ja 26 §,

sellaisina kuin niistä ovat 26 § osaksi laissa 1319/2011 sekä 24 §:n 2 momentti, 9 §:n 1 momentin johdantokappale ja 19 § laissa 1319/2011, sekä

lisätään 2 §:ään väliaikaisesti uusi 5 momentti ja 11 §:ään uusi 7 momentti seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee Euroopan talousalueen jäsenvaltion alueella sijaitsevalta lentopaikalta lähtevien tai tällaiselle lentopaikalle jäsenvaltiosta tai kolmannelta maasta saapuvien lentojen hiilidioksidipäästöjä.

Tätä lakia sovelletaan niihin ilma-aluksen käyttäjiin, joilla on Liikenteen turvallisuusviraston tai muun toimivaltaisen Suomen viranomaisen myöntämä lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 mukainen voimassa oleva liikennelupa sekä niihin ilma-alusten käyttäjiin, joiden suorittamien lentojen aiheuttamista arvioituista päästöistä suurin osa on aiheutunut Suomen alueella perusvuoden aikana.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen tämä laki koskee vuosina 2013–2016 Euroopan talousalueen jäsenvaltioissa sijaitsevien lentopaikkojen välisten lentojen hiilidioksidipäästöjä. Laki ei kuitenkaan 31 päivään joulukuuta 2016 koske Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa tarkoitettua syrjäisimmällä alueella sijaitsevan lentopaikan ja muulla Euroopan talousalueen

alueella sijaitsevan lentopaikan välisten lentojen hiilidioksidipäästöjä.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *päästöillä* 2 §:ssä tarkoitettujen lentojen hiilidioksidipäästöjä;

7) *vertailuvulla* Euroopan komission määrittämää lukua, joka saadaan jakamalla maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärä ilma-alusten käyttäjien ilmoittamien tonnikilometrimäärien summalla ja jonka perusteella määritetään tämän lain soveltamisalaan kuuluville ilma-alusten käyttäjille maksutta jaettavien päästöoikeuksien määrä;

4 §

Ilma-aluksen käyttäjän velvollisuudet

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua ilma-aluksen käyttäjän on:

3) palautettava 15 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin vuosittain edellisenä kalenterivuotena aiheuttamiaan lentoliikenteen kokonaispäästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia;

7 §

Maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien haku

Liikenteen turvallisuusvirasto toimittaa vastaanottamansa maksutta jaettavia lentoliikenteen päästöoikeuksia koskevat hakemukset Euroopan komissiolle vähintään 18 kuukautta ennen hakemuksen kohteena olevan kauden alkua.

8 §

Maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien myöntäminen

Euroopan komissio vahvistaa kullekin päästökauppaudelle jaettavien ja huutokaupattavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärän, erityisvarannossa olevien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän, maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän sekä vertailuluvun, jolla lentoliikenteen maksuttomat päästöoikeudet jaetaan ilma-alusten käyttäjille. Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää ilma-aluksen käyttäjälle päästökauppaudella maksutta jaettavat lentoliikenteen päästöoikeudet kolmen kuukauden kuluessa komission päätöksestä.

Kullekin hakemuksen jättäneelle ilma-aluksen käyttäjälle kyseisellä päästökauppaudella maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärä määritetään kertomalla ilma-aluksen käyttäjän ilmoittama tonnikilometrimäärä Euroopan komission ilmoittamalla vertailuluvulla.

9 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien erityisvaranto

Ilma-aluksen käyttäjä, joka täyttää 1 ja 2 momentin edellytykset, voi hakea maksutto-

mia lentoliikenteen päästöoikeuksia erityisvarannosta Liikenteen turvallisuusvirastolta. Hakemus on tehtävä viimeistään sen päästökauppaudella, jotka hakemus koskee, kolmannen vuoden kesäkuun 30 päivänä.

11 §

Päästöjen ja tonnikilometrien tarkkailu, raportointi ja todentaminen

Ilma-aluksen käyttäjä on velvollinen laatimaan selvityksen jokaisen ilma-aluksensa aiheuttamista päästöistä. Selvitys on toimitettava viimeistään kunkin kalenterivuoden seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivänä Liikenteen turvallisuusvirastolle, joka toimittaa sen edelleen Euroopan komissiolle.

Edellä 4 §:n 1 kohdassa ja tämän pykälän 2 ja 4 momentissa säädetystä vuosittain tehtävästä selvityksestä poiketen selvitys Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa sijaitsevien lentopaikkojen välisten lentojen todennetuista päästöistä vuonna 2013 on toimitettava viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2015.

12 §

Todentaja

Ilma-aluksen käyttäjän on käytettävä 7 §:n 1 momentissa ja 9 §:n 3 momentissa tarkoitettussa hakemuksessa ilmoitettujen tonnikilometritietojen sekä 11 §:n 2 momentin mukaisen selvityksen todentamisessa todentajaa, jolla on ilmailualan tuntemusta. Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy todentajan noudattaen päästökauppalain 61 ja 62 §:n säännöksiä ja peruuttaa todentajan hyväksymisen noudattaen mainitun lain 64 §:n säännöksiä. Todentamistehtävien suorittamiseen ja todentajan velvollisuuteen ilmoittaa toimintansa muutoksista sovelletaan mainitun lain 58 ja 63 §:n säännöksiä.

14 §

Hanketoiminta

Ilma-aluksen käyttäjä voi päästökauppa-kaudella 2013–2020 käyttää hanketoiminnasta saatuja sertifioituja päästövähennyksiä ja päästövähennysyksiköitä vuosittain enintään 1,5 prosenttia niistä päästöoikeuksista, jotka ilma-aluksen käyttäjän on palautettava 19 §:n mukaisesti.

Ilma-aluksen käyttäjä voi käyttää päästökauppa-kaudelta 2012 jäljellä olevaa hankeyksiköiden käyttöoikeutta myös päästökauppa-kaudella 2013–2020 siltä osin kuin hankeyksiköitä on jäänyt kaudella 2012 käyttämättä 19 §:ssä säädetyn velvoitteen täyttämiseen.

Liikenteen turvallisuusvirasto päättää ilma-aluksen käyttäjän hankeyksiköiden käytön enimmäismäärästä ja toimittaa käyttäjäkohtaiset enimmäismäärät komission tarkastettaviksi.

Muilta osin hanketoimintaan sovelletaan päästökauppalain 7 luvun säännöksiä.

16 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien vuosittainen määrääminen ja kirjaaminen

Energiavirasto kirjaa viimeistään kunkin vuoden helmikuun 28 päivänä 15 §:ssä tarkoitettussa rekisterissä olevalle ilma-aluksen käyttäjän päästöoikeustilille tälle kyseisenä vuonna maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän.

Jos ilma-aluksen käyttäjän organisaatiolle myönnetty lentotoimintalupa tai liikennelupa ei ole enää voimassa tai jos ilma-aluksen käyttäjä on 25 §:n 1 momentin mukaisesti Euroopan komission päätöksellä määrätty toimintakieltoon taikka jos ilma-aluksen käyttäjä lopettaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvan ilmailutoiminnan, Energiavirasto ei saa luvan peruuttamisen tai toiminnan lopettamisen jälkeen kirjata ilma-aluksen käyttäjän päästöoikeustilille vuosittain kirjattavia lentoliikenteen päästöoikeuksia. Liikenteen turvallisuusvirasto ilmoittaa Energiavirastolle

tässä momentissa mainituista peruutuksista ja määräyksistä.

17 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien kirjaaminen uudelle ilma-aluksen käyttäjälle

Energiavirasto kirjaa vuosittain viimeistään helmikuun 28 päivänä 8 §:n perusteella lasketun määrän lentoliikenteen päästöoikeuksia sellaiselle ilma-aluksen käyttäjälle, joka on aloittanut tai aloittaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvan lentoliikenteen harjoittamisen 1 päivänä tammikuuta 2011 tai sen jälkeen eikä ole aikaisemmin hakenut 6 §:ssä tarkoitettuja lentoliikenteen päästöoikeuksia.

18 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien kirjaaminen ilma-aluksen käyttäjän vaihtuessa

Ilma-aluksen käyttäjän vaihtuessa uuden ilma-aluksen käyttäjän on ilmoitettava vaihdoksesta Liikenteen turvallisuusvirastolle ja Energiavirastolle, joka kirjaa 16 §:n 2 momentin mukaisesti kyseistä vuotta koskevat päästöoikeudet uuden ilma-aluksen käyttäjän rekisterissä olevalle päästöoikeustilille.

19 §

Velvoite palauttaa päästöoikeuksia, lentoliikenteen päästöoikeuksia ja hankeyksiköitä sekä näiden poistaminen

Viimeistään kunkin vuoden huhtikuun 30 päivänä kukin ilma-aluksen käyttäjä palauttaa 15 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin kustakin ilma-aluksesta edellisenä kalenterivuonna aiheutuneita ja 11 §:n mukaisesti todennettuja kokonaispäästöjä vastaavan määrän päästöoikeuksia. Määräaikaan ei sovelleta säädettyjen määräaikain laskemisesta annetun lain (150/1930) 5 §:n säännöksiä.

Ilma-aluksen käyttäjä voi käyttää 1 momentissa säädetyn velvoitteen täyttämiseen hanketoiminnosta saatuja sertifioituja päästövähennyksiä ja päästövähennysyksiköitä.

Ilma-alusten käyttäjien palauttavat päästöoikeudet, sertifioidut päästövähennykset ja päästövähennysyksiköt poistetaan rekisterissä Kioton pöytäkirjan ensimmäisen velvoitekauden osalta ainoastaan siltä osin kuin nämä päästöoikeudet, sertifioidut päästövähennykset ja päästövähennysyksiköt vastaavat Suomen kansallisiin kokonaispäästömääriin sisältyviä päästöjä.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa sijaitsevien lentopaikkojen välisten lentojen vuoden 2013 todennettuja kokonaispäästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia on palautettava viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2015.

20 §

Mitätöityjen päästöoikeuksien korvaaminen

Edellä 15 §:ssä tarkoitettu rekisteri kirjaa päästöoikeuksia asianomaiselle tilille päästökauppakautta 2013–2020 ja sitä seuraavia päästökauppakausia varten korvaamaan tilillä edelliseltä päästökaupunkaudelta olevat päästöoikeudet, joita ei ole käytetty 19 §:n mukaisen palauttamisvelvollisuuden täyttämiseksi.

21 §

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja Energiavirastolla on oikeus saada valvontaa ja tämän lain täytäntöönpanoa varten välttämättömät tiedot ilma-alusten käyttäjiltä sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä todentajilta.

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja Energiavirastolla on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus muualla kuin ilma-aluksen käyttäjän pysyväisluonteeseen asumiseen käytetyissä tiloissa. Ilma-aluksen käyttäjän on vaadittaessa esitettävä tarkastusta toimittavalle viranomaiselle tarkastusta varten ne asiakirjat ja tietojärjestelmässään olevat tallenteet sekä järjestettävä pääsy niihin laitteisiin ja laitteistoihin, joilla

voi olla merkitystä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnassa. Tarkastusta toimitettaessa noudatetaan, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään. Tarkastusta toimittavalla virkamiehellä on oikeus ottaa maksutta jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista ja tulosteita tietojärjestelmissä olevista tallenteista.

24 §

Lentoliikenteen päästöoikeuden ylitysmaksu

Jollei ilma-aluksen käyttäjä 19 §:ssä tarkoitettuun määräaikaan mennessä palauta edeltävän vuoden päästöjään vastaavaa määrää päästöoikeuksia, Liikenteen turvallisuusviraston on määrättävä ilma-aluksen käyttäjä maksamaan valtiolle lentoliikenteen päästöoikeuden ylitysmaksun. Maksu on 100 euroa kutakin sellaista aiheutunutta hiilidioksidiekvivalenttitonnia kohti, jonka osalta ilma-aluksen käyttäjä ei ole palauttanut päästöoikeuksia. Ylitysmaksua korotetaan Euroopan yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin mukaisesti. Ylitysmaksun täytäntöönpanoon sovelletaan päästökauppalain 69 §:n säännöksiä.

25 §

Toimintakielto

Jos ilma-aluksen käyttäjä ei noudata tämän lain vaatimuksia ja jos vaatimusten noudattamista ei ole pystytty varmistamaan 22–24 §:ssä tarkoitetuilla toimenpiteillä, Liikenteen turvallisuusvirasto voi pyytää Euroopan komissiota päättämään asianomaisen ilma-aluksen käyttäjän määräämisestä toimintakieltoon. Liikenteen turvallisuusviraston on liitettävä pyyntöön seuraavat tiedot:

- 1) todisteet siitä, ettei ilma-aluksen käyttäjä ole täyttänyt tämän lain mukaisia velvoitteita;
- 2) yksityiskohtaiset tiedot toteuttamistaan valvontatoimista;
- 3) perustelut Euroopan talousalueen laajuisen toimintakieltoon määräämiselle; ja

4) ehdotus Euroopan talousalueen laajuisen toimintakiellon soveltamisalaksi ja mahdollisesti siihen sovellettaviksi ehdoiksi.

Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa siitä, että Euroopan komission päätös saatetaan Suomessa voimaan.

26 §

Viranomaisten maksulliset suoritteet

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja Energiavirastolla on oikeus periä tämän lain mukaisen luvan, ilmoituksen, hyväksymisen tai muun asian käsittelystä maksu. Energiavirastolla on lisäksi oikeus periä maksu tehtävistä, jotka koskevat rekisterin tilien ylläpitoa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista Liikenteen turvallisuusviraston maksullisista suoritteista ja niistä perittävistä maksuista säädetään tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella sekä Energiaviraston suoritteista ja niistä perittävistä maksuista työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

27 §

Muutoksenhaku

Todentajan lausuntoon saa vaatia oikaisua todentajalta siten kuin hallintolaissa säädetään.

Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 2014

Pääministeri

ALEXANDER STUBB

Liikenteen turvallisuusviraston ja Energiaviraston päätökseen sekä oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään

Hallinto-oikeuden päätökseen todentajan hyväksymisen peruuttamista koskevassa asiassa sekä 22 ja 24 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Energiaviraston ja Liikenteen turvallisuusviraston päätöksiä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Energiaviraston ja Liikenteen turvallisuusviraston julkisoikeudellisesta suoritteesta määräämään maksuun haetaan muutosta siten kuin valtion maksuperustelaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 2 §:n 5 momentti on voimassa vuoden 2016 loppuun.

Lain 2 §:n 5 momenttia sovellettaisiin kuitenkin jo vuonna 2013 aiheutuneita päästöjä koskeviin velvoitteisiin.

Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa annettuun hallintopäätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Liikenne- ja kuntaministeri *Paula Risikko*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain (34/2010) 27 ja 28 §,
muutetaan 2 §:n 1 ja 2 momentti, 3 §:n 1 ja 7 kohta, 4 §:n 3 kohta, 7 §:n 3 momentti, 8 §:n 1 ja 2 momentti, 9 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 momentti, 14 §, 16 §:n 2 ja 3 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18–21 §, 24 §:n otsikko ja 2 momentti sekä 25 ja 26 §,
 sellaisina kuin niistä ovat, 26 § osaksi laissa 1319/2011 sekä 24 §:n 2 momentti, 9 §:n 1 momentin johdantokappale ja 19 § laissa 1319/2011, sekä
lisätään 2 §:ään väliaikaisesti uusi 5 momentti ja 11 §:ään uusi 7 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee Euroopan unionin jäsenvaltion alueella sijaitsevalta lentopaikalta lähtevien tai tällaiselle lentopaikalle jäsenvaltiosta tai kolmannelta maasta saapuvien lentojen hiilidioksidipäästöjä.

Tätä lakia sovelletaan niihin ilma-aluksen käyttäjiin, joilla on Liikenteen turvallisuusviraston tai muun toimivaltaisen Suomen viranomaisen myöntämä lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 mukainen voimassa oleva liikennelupa sekä niihin ilma-alusten käyttäjiin, jotka on lentoliikenteen päästökauppadirektiivin 18 a artiklan 3 kohdan luettelossa mainittu kuuluviksi Suomen viranomaisten valvontaan.

Ehdotus

2 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee Euroopan *talousalueen* jäsenvaltion alueella sijaitsevalta lentopaikalta lähtevien tai tällaiselle lentopaikalle jäsenvaltiosta tai kolmannelta maasta saapuvien lentojen hiilidioksidipäästöjä.

Tätä lakia sovelletaan niihin ilma-aluksen käyttäjiin, joilla on Liikenteen turvallisuusviraston tai muun toimivaltaisen Suomen viranomaisen myöntämä lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 mukainen voimassa oleva liikennelupa sekä niihin ilma-alusten käyttäjiin, *joiden suorittamien lentojen aiheuttamista arvioiduista päästöistä suurin osa on aiheutunut Suomen alueella perusvuoden aikana.*

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen tämä laki koskee vuosina 2013–2016 Euroo-

pan talousalueen jäsenvaltioissa sijaitsevien lentopaikkojen välisten lentojen hiilidioksidipäästöjä. Laki ei kuitenkaan 31 päivään joulukuuta 2016 koske Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa tarkoitettulla syrjäisimmällä alueella sijaitsevan lentopaikan ja muulla Euroopan talousalueen alueella sijaitsevan lentopaikan välisten lentojen hiilidioksidipäästöjä.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *päästöillä* ilma-aluksesta Euroopan unionin jäsenvaltion alueella sijaitsevalta lentopaikalta lähtevien tai tällaiselle lentopaikalle saapuvien lentojen hiilidioksidipäästöjä;

7) *vertailuvulla* Euroopan yhteisöjen komission määrittämää lukua, joka saadaan jakamalla maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärä ilma-alusten käyttäjien ilmoittamien tonnikilometrimäärien summalla ja jonka perusteella määritetään tämän lain soveltamisalaan kuuluville lentoyhtiöille maksutta jaettavien päästöoikeuksien määrä;

4 §

Ilma-aluksen käyttäjän velvollisuudet

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettun ilma-aluksen käyttäjän on:

3) palautettava Energiamarkkinavirastolle vuosittain edellisenä kalenterivuotena aiheuttamiaan lentoliikenteen kokonaispäästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia;

7 §

Maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien haku

Liikenteen turvallisuusvirasto toimittaa vastaanottamansa maksutta jaettavia lentoliiken-

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *päästöillä* 2 §:ssä tarkoitettujen lentojen hiilidioksidipäästöjä;

7) *vertailuvulla* Euroopan komission määrittämää lukua, joka saadaan jakamalla maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärä ilma-alusten käyttäjien ilmoittamien tonnikilometrimäärien summalla ja jonka perusteella määritetään tämän lain soveltamisalaan kuuluville *ilma-alusten käyttäjille* maksutta jaettavien päästöoikeuksien määrä;

4 §

Ilma-aluksen käyttäjän velvollisuudet

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettun ilma-aluksen käyttäjän on:

3) palautettava 15 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin vuosittain edellisenä kalenterivuotena aiheuttamiaan lentoliikenteen kokonaispäästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia;

7 §

Maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien haku

Liikenteen turvallisuusvirasto toimittaa vastaanottamansa maksutta jaettavia lentoliiken-

teen päästöoikeuksia koskevat hakemukset Euroopan yhteisöjen komissiolle vähintään 18 kuukautta ennen hakemuksen kohteena olevan kauden alkua. *Ensimmäisen päästökauppakauden hakemukset toimitetaan Euroopan yhteisöjen komissiolle 30 päivään kesäkuuta 2011 mennessä.*

8 §

Maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien myöntäminen

Euroopan yhteisöjen komissio vahvistaa kullekin päästökauppakaudelle jaettavien ja huutokaupattavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärän, erityisvarannossa olevien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän, maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän sekä vertailuluvun, jolla lentoliikenteen maksuttomat päästöoikeudet jaetaan ilma-alusten käyttäjille. Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää ilma-aluksen käyttäjälle päästökauppakaudella maksutta jaettavat lentoliikenteen päästöoikeudet kolmen kuukauden kuluessa komission päätöksestä.

Kullekin hakemuksen jättäneelle ilma-aluksen käyttäjälle kyseisellä päästökauppakaudella maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärä määritetään kertomalla ilma-aluksen käyttäjän ilmoittama tonnikilometrimäärä Euroopan yhteisöjen komission ilmoittamalla vertailuluvulla.

9 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien erityisvaranto

Ilma-aluksen käyttäjä, joka täyttää 1 ja 2 momentin edellytykset, voi hakea maksuttomia lentoliikenteen päästöoikeuksia erityisvarannosta Liikenteen turvallisuusvirastolta. Hakemus on tehtävä sen päästökauppakauden, jotka hakemus koskee, kolmannen vuoden kesäkuun 30 päivään *mennessä*.

kenteen päästöoikeuksia koskevat hakemukset Euroopan komissiolle vähintään 18 kuukautta ennen hakemuksen kohteena olevan kauden alkua.

8 §

Maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien myöntäminen

Euroopan komissio vahvistaa kullekin päästökauppakaudelle jaettavien ja huutokaupattavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärän, erityisvarannossa olevien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän, maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän sekä vertailuluvun, jolla lentoliikenteen maksuttomat päästöoikeudet jaetaan ilma-alusten käyttäjille. Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää ilma-aluksen käyttäjälle päästökauppakaudella maksutta jaettavat lentoliikenteen päästöoikeudet kolmen kuukauden kuluessa komission päätöksestä.

Kullekin hakemuksen jättäneelle ilma-aluksen käyttäjälle kyseisellä päästökauppakaudella maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien kokonaismäärä määritetään kertomalla ilma-aluksen käyttäjän ilmoittama tonnikilometrimäärä Euroopan komission ilmoittamalla vertailuluvulla.

9 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien erityisvaranto

Ilma-aluksen käyttäjä, joka täyttää 1 ja 2 momentin edellytykset, voi hakea maksuttomia lentoliikenteen päästöoikeuksia erityisvarannosta Liikenteen turvallisuusvirastolta. Hakemus on tehtävä *viimeistään* sen päästökauppakauden, jotka hakemus koskee, kolmannen vuoden kesäkuun 30 päivänä.

11 §

Päästöjen ja tonnikilometrien tarkkailu, raportointi ja todentaminen

Ilma-aluksen käyttäjä on velvollinen laatimaan selvityksen jokaisen ilma-aluksensa aiheuttamista päästöistä. Ensimmäinen selvitys laaditaan kalenterivuodelta 2010. Selvitys on toimitettava kultakin kalenterivuodelta seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivään mennessä Liikenteen turvallisuusvirastolle, joka toimittaa sen edelleen Euroopan yhteisöjen komissiolle.

11 §

Päästöjen ja tonnikilometrien tarkkailu, raportointi ja todentaminen

Ilma-aluksen käyttäjä on velvollinen laatimaan selvityksen jokaisen ilma-aluksensa aiheuttamista päästöistä. Selvitys on toimitettava viimeistään kunkin kalenterivuoden seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivänä Liikenteen turvallisuusvirastolle, joka toimittaa sen edelleen Euroopan komissiolle.

Edellä 4 §:n 1 kohdassa ja tämän pykälän 2 ja 4 momentissa säädetystä vuosittain tehtävästä selvityksestä poiketen selvitys Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa sijaitsevien lentopaikkojen välisten lentojen todennetuista päästöistä vuonna 2013 on toimitettava viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2015.

12 §

Todentaja

Ilma-aluksen käyttäjän on käytettävä 7 §:n 1 momentissa ja 9 §:n 3 momentissa tarkoitetussa hakemuksessa ilmoitettujen tonnikilometritietojen sekä 11 §:n 2 momentin mukaisen selvityksen todentamisessa todentajaa, jolla on ilmailualan tuntemusta. Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy todentajan noudattaen päästökauppalaain 61 ja 62 §:n säännöksiä. Todentamistehtävien suorittamiseen, todentajan velvollisuuteen ilmoittaa toimintansa muutoksista ja todentajan hyväksymisen peruuttamiseen sovelletaan päästökauppalaain 58, 63 ja 64 §:n säännöksiä.

12 §

Todentaja

Ilma-aluksen käyttäjän on käytettävä 7 §:n 1 momentissa ja 9 §:n 3 momentissa tarkoitetussa hakemuksessa ilmoitettujen tonnikilometritietojen sekä 11 §:n 2 momentin mukaisen selvityksen todentamisessa todentajaa, jolla on ilmailualan tuntemusta. Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy todentajan noudattaen päästökauppalaain 61 ja 62 §:n säännöksiä ja peruuttaa todentajan hyväksymisen noudattaen mainitun lain 64 §:n säännöksiä. Todentamistehtävien suorittamiseen ja todentajan velvollisuuteen ilmoittaa toimintansa muutoksista sovelletaan mainitun lain 58 ja 63 §:n säännöksiä.

14 §

Hanketoiminta

Ilma-aluksen käyttäjä voi käyttää vuonna

14 §

Hanketoiminta

Ilma-aluksen käyttäjä voi päästökauppa-

2012 hanketoiminnasta saatuja sertifioituja päästövähennyksiä ja päästövähennysyksiköitä 15 prosenttiin saakka niistä päästöoikeuksista, jotka ilma-alusten käyttäjien on palautettava 19 §:n mukaisesti.

kaudella 2013–2020 käyttää hanketoiminnasta saatuja sertifioituja päästövähennyksiä ja päästövähennysyksiköitä vuosittain enintään 1,5 prosenttia niistä päästöoikeuksista, jotka ilma-aluksen käyttäjän on palautettava 19 §:n mukaisesti.

Ilma-aluksen käyttäjä voi käyttää päästökauppaudelta 2012 jäljellä olevaa hankeyksiköiden käyttöoikeutta myös päästökauppaudella 2013–2020 siltä osin kuin hankeyksiköitä on jäänyt kaudella 2012 käyttämättä 19 §:ssä säädetyn veloitteen täyttämiseen.

Liikenteen turvallisuusvirasto päättää ilma-aluksen käyttäjän hankeyksiköiden käytön enimmäismäärästä ja toimittaa käyttäjäkohtaiset enimmäismäärät komission tarkasttaviksi.

Muilta osin hanketoimintaan sovelletaan päästökauppalain 7 luvun säännöksiä.

16 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien vuosittainen määrääminen ja kirjaaminen

Energiamarkkinavirasto kirjaa kunkin vuoden helmikuun 28 päivään mennessä kansallisessa rekisterissä olevalle ilma-aluksen käyttäjän päästöoikeustilille tälle kyseisenä vuonna maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän.

Jos ilma-aluksen käyttäjän organisaatiolle myönnetty lentotoimintalupa tai liikennelupa ei ole enää voimassa tai jos ilma-aluksen käyttäjä on 25 §:n 1 momentin mukaisesti Euroopan yhteisöjen komission päätöksellä määrätty toimintakieltoon taikka jos ilma-aluksen käyttäjä lopettaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvan ilmailutoiminnan, Energiamarkkinavirasto ei saa luvan peruuttamisen tai toiminnan lopettamisen jälkeen kirjata ilma-aluksen käyttäjän päästöoikeustilille vuosittain kirjattavia lentoliikenteen päästöoikeuksia. Liikenteen turvallisuusvirasto ilmoittaa Energiamarkkinavirastolle tässä momentissa mainituista peruutuksista ja määräyksistä.

16 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien vuosittainen määrääminen ja kirjaaminen

Energiavirasto kirjaa viimeistään kunkin vuoden helmikuun 28 päivänä 15 §:ssä tarkoitettussa rekisterissä olevalle ilma-aluksen käyttäjän päästöoikeustilille tälle kyseisenä vuonna maksutta jaettavien lentoliikenteen päästöoikeuksien määrän.

Jos ilma-aluksen käyttäjän organisaatiolle myönnetty lentotoimintalupa tai liikennelupa ei ole enää voimassa tai jos ilma-aluksen käyttäjä on 25 §:n 1 momentin mukaisesti Euroopan komission päätöksellä määrätty toimintakieltoon taikka jos ilma-aluksen käyttäjä lopettaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvan ilmailutoiminnan, *Energiavirasto* ei saa luvan peruuttamisen tai toiminnan lopettamisen jälkeen kirjata ilma-aluksen käyttäjän päästöoikeustilille vuosittain kirjattavia lentoliikenteen päästöoikeuksia. Liikenteen turvallisuusvirasto ilmoittaa *Energiavirastolle* tässä momentissa mainituista peruutuksista ja määräyksistä.

17 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien kirjaaminen uudelle ilma-aluksen käyttäjälle

Energiamarkkinavirasto kirjaa vuosittain helmikuun 28 päivään mennessä 8 §:n perusteella lasketun määrän lentoliikenteen päästöoikeuksia sellaiselle ilma-aluksen käyttäjälle, joka aloittaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvan lentoliikenteen harjoittamisen 1 päivänä tammikuuta 2011 tai sen jälkeen eikä ole aikaisemmin hakenut 6 §:ssä tarkoitettuja lentoliikenteen päästöoikeuksia.

17 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien kirjaaminen uudelle ilma-aluksen käyttäjälle

Energiavirasto kirjaa vuosittain viimeistään helmikuun 28 päivänä 8 §:n perusteella lasketun määrän lentoliikenteen päästöoikeuksia sellaiselle ilma-aluksen käyttäjälle, joka on aloittanut tai aloittaa tämän lain soveltamisalaan kuuluvan lentoliikenteen harjoittamisen 1 päivänä tammikuuta 2011 tai sen jälkeen eikä ole aikaisemmin hakenut 6 §:ssä tarkoitettuja lentoliikenteen päästöoikeuksia.

18 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien kirjaaminen ilma-aluksen käyttäjän vaihtuessa

Ilma-aluksen käyttäjän vaihtuessa uuden ilma-aluksen käyttäjän on ilmoitettava vaihdoksesta Liikenteen turvallisuusvirastolle ja Energiamarkkinavirastolle, joka kirjaa 16 §:n 2 momentin mukaisesti kyseistä vuotta koskevat päästöoikeudet uuden ilma-aluksen käyttäjän rekisterissä olevalle päästöoikeustilille.

18 §

Lentoliikenteen päästöoikeuksien kirjaaminen ilma-aluksen käyttäjän vaihtuessa

Ilma-aluksen käyttäjän vaihtuessa uuden ilma-aluksen käyttäjän on ilmoitettava vaihdoksesta Liikenteen turvallisuusvirastolle ja Energiavirastolle, joka kirjaa 16 §:n 2 momentin mukaisesti kyseistä vuotta koskevat päästöoikeudet uuden ilma-aluksen käyttäjän rekisterissä olevalle päästöoikeustilille.

19 §

Velvoite palauttaa päästöoikeuksia, lentoliikenteen päästöoikeuksia ja hankeyksiköitä sekä näiden mitätöiminen

Kunkin vuoden huhtikuun 30 päivään mennessä kukin ilma-aluksen käyttäjä palauttaa rekisteriin kustakin ilma-aluksesta edellisena kalenterivuonna aiheutuneita ja 11 §:n mukaisesti todennettuja kokonaispäästöjä vastaavan määrän päästöoikeuksia. Määräaikaan ei sovelleta säädettyjen määräaikain laskemisesta annetun lain (150/1930) 5 §:n säännöksiä. Energiamarkkinaviraston on huolehdittava siitä, että palautetut päästöoikeudet mitätöidään.

Ilma-aluksen käyttäjä voi käyttää 1 momentissa säädetyn velvoitteensa täyttämiseen hanketoiminnoista saatuja sertifioituja päästövähennyksiä ja päästövähennysyksiköitä.

19 §

Velvoite palauttaa päästöoikeuksia, lentoliikenteen päästöoikeuksia ja hankeyksiköitä sekä näiden poistaminen

Viimeistään kunkin vuoden huhtikuun 30 päivänä kukin ilma-aluksen käyttäjä palauttaa 15 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin kustakin ilma-aluksesta edellisena kalenterivuonna aiheutuneita ja 11 §:n mukaisesti todennettuja kokonaispäästöjä vastaavan määrän päästöoikeuksia. Määräaikaan ei sovelleta säädettyjen määräaikain laskemisesta annetun lain (150/1930) 5 §:n säännöksiä.

Ilma-aluksen käyttäjä voi käyttää 1 momentissa säädetyn velvoitteensa täyttämiseen hanketoiminnoista saatuja sertifioituja päästövähennyksiä ja päästövähennysyksiköitä.

Energiamarkkinavirasto huolehtii siitä, että ilma-alusten käyttäjien palauttamat päästöoikeudet, sertifioidut päästövähennykset ja päästövähennysyksiköt poistetaan Kioton pöytäkirjan ensimmäisen velvoitekauden osalta ainoastaan siltä osin kuin nämä päästöoikeudet, sertifioidut päästövähennykset ja päästövähennysyksiköt vastaavat Suomen kansallisiin kokonaispäästömääriin sisältyviä päästöjä.

20 §

Mitätöityjen päästöoikeuksien korvaaminen

Energiamarkkinaviraston on kirjattava päästöoikeuksia rekisterissä olevalle asianomaiselle tilille päästökauppakautta 2013–2020 ja sitä seuraavia päästökauppakausia varten korvaamaan tilillä edelliseltä päästökaupunkaudelta olevat päästöoikeudet, joita ei ole käytetty 19 §:n mukaisen palauttamisvelvollisuuden täyttämiseksi.

21 §

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja Energiamarkkinavirastolla on oikeus saada valvontaa ja tämän lain täytäntöönpanoa varten välttämättömät tiedot ilma-alusten käyttäjiltä sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä todentajilta.

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja Energiamarkkinavirastolla on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus muualla kuin ilma-aluksen käyttäjän pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa. Ilma-aluksen käyttäjän on vaadittaessa esitettävä tarkastusta toimittavalle viranomaiselle tarkastusta varten ne asiakirjat ja tietojärjestelmässään olevat tallenteet sekä järjestettävä pääsy niihin laitteisiin ja laitteistoihin, joilla

Ilma-alusten käyttäjien palauttamat päästöoikeudet, sertifioidut päästövähennykset ja päästövähennysyksiköt poistetaan rekisterissä Kioton pöytäkirjan ensimmäisen velvoitekauden osalta ainoastaan siltä osin kuin nämä päästöoikeudet, sertifioidut päästövähennykset ja päästövähennysyksiköt vastaavat Suomen kansallisiin kokonaispäästömääriin sisältyviä päästöjä.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa sijaitsevien lentopaikkojen välisten lentojen vuoden 2013 todennettuja kokonaispäästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia on palautettava viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2015.

20 §

Mitätöityjen päästöoikeuksien korvaaminen

Edellä 15 §:ssä tarkoitettu rekisteri kirjaa päästöoikeuksia asianomaiselle tilille päästökauppakautta 2013–2020 ja sitä seuraavia päästökauppakausia varten korvaamaan tilillä edelliseltä päästökaupunkaudelta olevat päästöoikeudet, joita ei ole käytetty 19 §:n mukaisen palauttamisvelvollisuuden täyttämiseksi.

21 §

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja *Energiamarkkinavirastolla* on oikeus saada valvontaa ja tämän lain täytäntöönpanoa varten välttämättömät tiedot ilma-alusten käyttäjiltä sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä todentajilta.

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja *Energiamarkkinavirastolla* on oikeus tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus muualla kuin ilma-aluksen käyttäjän pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa. Ilma-aluksen käyttäjän on vaadittaessa esitettävä tarkastusta toimittavalle viranomaiselle tarkastusta varten ne asiakirjat ja tietojärjestelmässään olevat tallenteet sekä järjestettävä pääsy niihin laitteisiin ja laitteistoihin, joilla

voi olla merkitystä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnassa. Tarkastusta toimittavalla virkamiehellä on oikeus ottaa maksutta jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista ja tulosteita tietojärjestelmissä olevista tallenteista.

voi olla merkitystä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnassa. *Tarkastusta toimitettaessa noudatetaan, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.* Tarkastusta toimittavalla virkamiehellä on oikeus ottaa maksutta jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista ja tulosteita tietojärjestelmissä olevista tallenteista.

24 §

Seuraamukset

Jollei ilma-aluksen käyttäjä kunkin vuoden 30 päivään huhtikuuta mennessä palauta edeltävän vuoden päästöjään vastaavaa määrää päästöoikeuksia, Liikenteen turvallisuusvirasto määrää ilma-aluksen käyttäjän maksamaan valtiolle lentoliikenteen päästöoikeuden ylitysmaksun. Maksu on 100 euroa kutakin sellaista aiheutunutta hiilidioksidiekvivalenttitonnia kohti, jonka osalta ilma-aluksen käyttäjä ei ole palauttanut päästöoikeuksia. Ylitysmaksun täytäntöönpanoon sovelletaan päästökauppalain 69 §:n säännöksiä.

Jollei ilma-aluksen käyttäjä 19 §:ssä tarkoitettuun määräaikaan mennessä palauta edeltävän vuoden päästöjään vastaavaa määrää päästöoikeuksia, Liikenteen turvallisuusviraston on määrättävä ilma-aluksen käyttäjä maksamaan valtiolle lentoliikenteen päästöoikeuden ylitysmaksun. Maksu on 100 euroa kutakin sellaista aiheutunutta hiilidioksidiekvivalenttitonnia kohti, jonka osalta ilma-aluksen käyttäjä ei ole palauttanut päästöoikeuksia. *Ylitysmaksua korotetaan Euroopan yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin mukaisesti.* Ylitysmaksun täytäntöönpanoon sovelletaan päästökauppalain 69 §:n säännöksiä.

24 §

Lentoliikenteen päästöoikeuden ylitysmaksu

25 §

Toimintakielto

Jos ilma-aluksen käyttäjä ei noudata tämän lain vaatimuksia ja jos vaatimusten noudattamista ei ole pystytty varmistamaan 22–24 §:ssä tarkoitetuilla toimenpiteillä, Liikenteen turvallisuusvirasto voi pyytää Euroopan yhteisöjen komissiota päättämään asianomaisen ilma-aluksen käyttäjän määräämisestä toimintakieltoon. Liikenteen turvallisuusviraston on liitettävä pyyntöön seuraavat tiedot:

- 1) todisteet siitä, ettei ilma-aluksen käyttäjä ole täyttänyt tämän lain mukaisia velvoitteita;
- 2) yksityiskohtaiset tiedot toteuttamistaan valvontatoimista;
- 3) perustelut yhteisön laajuiseen toimintakieltoon määräämiselle; ja
- 4) ehdotus yhteisön laajuisen toimintakiel-

25 §

Toimintakielto

Jos ilma-aluksen käyttäjä ei noudata tämän lain vaatimuksia ja jos vaatimusten noudattamista ei ole pystytty varmistamaan 22–24 §:ssä tarkoitetuilla toimenpiteillä, Liikenteen turvallisuusvirasto voi pyytää Euroopan komissiota päättämään asianomaisen ilma-aluksen käyttäjän määräämisestä toimintakieltoon. Liikenteen turvallisuusviraston on liitettävä pyyntöön seuraavat tiedot:

- 1) todisteet siitä, ettei ilma-aluksen käyttäjä ole täyttänyt tämän lain mukaisia velvoitteita;
- 2) yksityiskohtaiset tiedot toteuttamistaan valvontatoimista;
- 3) perustelut *Euroopan talousaleen* laajuiseen toimintakieltoon määräämiselle; ja
- 4) ehdotus *Euroopan talousalueen* laajui-

lon soveltamisalaksi ja mahdollisesti siihen sovellettaviksi ehdoiksi.

Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa siitä, että Euroopan yhteisöjen komission päätös saatetaan Suomessa voimaan.

26 §

Viranomaisten maksulliset suoritteet

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja Energiamarkkinavirastolla on oikeus periä tämän lain mukaisen luvan, ilmoituksen, hyväksymisen tai muun asian käsittelystä maksu. Energiamarkkinavirastolla on lisäksi oikeus periä maksu tehtävistä, jotka koskevat rekisterin tilien ylläpitoa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista Liikenteen turvallisuusviraston maksullisista suoritteista ja niistä perittävistä maksuista säädetään tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella sekä Energiamarkkinaviraston suoritteista ja niistä perittävistä maksuista työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

27 §

Muutoksenhaku Energiamarkkinaviraston ja Liikenteen turvallisuusviraston päätökseen

Energiamarkkinaviraston tai Liikenteen turvallisuusviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Edellä 1 momentissa mainittuja päätöksiä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin päättä.

Energiamarkkinaviraston ja Liikenteen turvallisuusviraston julkisoikeudellisesta suoritteesta määräämään maksuun haetaan muutosta siten kuin valtion maksuperustelaissa säädetään.

sen toimintakiellon soveltamisalaksi ja mahdollisesti siihen sovellettaviksi ehdoiksi.

Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa siitä, että Euroopan komission päätös saatetaan Suomessa voimaan.

26 §

Viranomaisten maksulliset suoritteet

Liikenteen turvallisuusvirastolla ja Energiavirastolla on oikeus periä tämän lain mukaisen luvan, ilmoituksen, hyväksymisen tai muun asian käsittelystä maksu. Energiavirastolla on lisäksi oikeus periä maksu tehtävistä, jotka koskevat rekisterin tilien ylläpitoa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista Liikenteen turvallisuusviraston maksullisista suoritteista ja niistä perittävistä maksuista säädetään tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella sekä Energiaviraston suoritteista ja niistä perittävistä maksuista työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

27 §

Muutoksenhaku

Todentajan lausuntoon saa vaatia oikaisua todentajalta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Liikenteen turvallisuusviraston ja Energiaviraston päätökseen sekä oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään

Hallinto-oikeuden päätökseen todentajan hyväksymisen peruuttamista koskevassa asiassa sekä 22 ja 24 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Energiaviraston ja Liikenteen turvallisuus-

viraston päätöksiä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Energiaviraston ja Liikenteen turvallisuusviraston julkisoikeudellisesta suoritteesta määräämään maksuun haetaan muutosta siten kuin valtion maksuperustelaisissa säädetään.

28 §

Muutoksenhakua todentajan lausuntoon ja päätökseen

Todentajan lausuntoon saa hakea oikaisua todentajalta 14 päivän kuluessa lausunnon tiedoksaannista. Lausuntoon on liitettävä oikaisuvaatimusohjeet.

Todentajan oikaisumenettelyssä antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäytölaissa säädetään.

28 §

Muutoksenhakua todentajan lausuntoon ja päätökseen

kumotaan

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 2 §:n 5 momentti on voimassa vuoden 2016 loppuun.

Lain 2 §:n 5 momenttia sovellettaisiin kuitenkin jo vuonna 2013 aiheutuneita päästöjä koskeviin velvoitteisiin.

Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa annettuun hallintopäätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.